

Okruhy ke státní závěrečné zkoušce. Katalánština

Obor: Katalánský jazyk a literatura

Document preparat per: Elga Cremades, Pavlína Javorová Švandová, Jiří Pešek, David Utrera, Lucie Rossowová

Aquest document conté les informacions següents:

1. Explicació de la forma, desenvolupament i durada de l'examen estatal
2. Explicació de la forma d'examen de les lectures
3. Procediment de selecció de les lectures obligatòries (d'entre una llista d'obres recomanades)
4. Llengua i lingüística
  - 4.1. Temes
  - 4.2. Bibliografia de suport
5. Literatura i cultura
  - 5.1. Temes
  - 5.2. Bibliografia de suport
6. Llista d'obres recomanades

1 FORMA D'EXAMEN

L'examen final del grau de Llengua i Literatura Catalanes consta de les parts següents:

1. Dues preguntes de llengua i lingüística catalanes relacionades amb les matèries obligatòries cursades al llarg del grau
2. Dues preguntes de literatura i cultura relacionades amb les matèries de literatura, de cultura i d'història cursades al llarg del grau
3. Una prova en què l'alumnat és examinat de les lectures de literatura catalana cursades durant el grau

Hi ha dues llistes de preguntes: una per a llengua i lingüística i una altra per a literatura i cultura. Totes dues llistes contenen qüestions de teoria general de la disciplina en qüestió i qüestions específiques vinculades a la llengua, la literatura i la cultura catalanes.

A l'inici de l'examen, s'extrauran quatre preguntes de cada llista escollides a l'atzar.

L'estudiant haurà d'escollir dues preguntes per a cada part (és a dir, dues preguntes de llengua i lingüística i dues preguntes de literatura). Cada part té una durada de 10-15 minuts (que es pot allargar si el tribunal examinador ho considera necessari).

2 FORMA DE L'EXAMEN DE LECTURES

El mateix dia que lliuri el treball de fi de grau (diplomová práce) l'estudiant presentarà, per correu, una llista de 10 lectures escollides entre la llista que trobarà en aquest document. Durant l'examen s'extrauran dos títols a l'atzar i l'estudiant n'escollirà un, que haurà d'exposar en cinc minuts seguint un esquema determinat. Després, se li faran preguntes sobre la lectura en qüestió i sobre teoria literària (crítica, metodologia, mètrica, figures).

Esquema recomanat per a l'exposició de la lectura:

1. Identificació del llibre
  - a. Editorial, ciutat, any de l'edició llegida (aprox.)
  - b. Any (i ciutat) de la primera publicació de l'obra.
  - c. Si existeix, responsable de l'edició, la introducció i les notes.

2. Presentació de l'autor
  - a. Breu resum de les dades biogràfiques, obres i premis fonamentals.
  - b. Si escau, adscripció a corrents, moviments o èpoques, amb la justificació corresponent (exemplificació a l'obra presentada).
  - c. Trets característics d'aquest autor (adequadament justificats mitjançant exemples de l'obra)

3. Anàlisi del text:
  - a. Breu explicació de l'estructura de l'obra
  - b. Conflictes o idees principals que s'hi representen
  - c. Símbols, temes i motius de l'obra i relació amb el sentit global del text
  - d. Ideologia (si escau)

4. Reflex a l'obra de trets propis de la cultura catalana (o dels Països Catalans)

3 CRITERIS DE SELECCIÓ DE LES LECTURES

NOTA:

Independentment de les lectures triades, qualsevol dels textos emprats a classe durant les assignatures objecte d'examen poden ser emprades pel professorat durant qualsevol dels exàmens.

Les obres escollides hauran de pertànyer a diverses èpoques i no cenyir-se només a un període. Caldrà escollit:

- 2-3 obres de literatura medieval
- 1 obra dels segles XVI-XVIII
- 2 obres del segle XIX
- 4-5 obres dels segles XX-XXI

En el cas que les obres no estiguin disponibles ni a la República Txeca ni per Internet, l'estudiant podrà consultar amb el professorat del grau l'accés a l'obra escollida.

4 LLENGUA I LINGÜÍSTICA

4.1 Llista de preguntes

4.1.1 Fonètica i fonologia

1. Fonètica i fonologia (semblances, diferències, unitats d'anàlisi, convencions)
2. Teoria fonològica (fonologia segmental —fonemes i al·lòfons, trets distintius, etc.—, fonologia suprasegmental)
3. Teoria fonètica (disciplina, subdisciplines i camps d'aplicació)
4. Fonètica articulatòria (procés de producció de sons)
5. L'AFI i la seva aplicació al català
6. El sistema vocàlic del català
7. Fenòmens de contacte vocàlics: diftongació, elisions
8. El sistema consonàntic del català: les consonants
9. Els fenòmens de contacte consonàntics: ensordiment, sonorització, assimilació, simplificació, aproximantització, etc.
10. Els fenòmens suprasegmentals: entonació i accent

4.1.2 Morfologia i sintaxi

1. Morfologia: introducció, objecte d'estudi i mètodes d'anàlisi
2. L'estructura de la paraula: morfemes, constituents, afixos
3. Flexió nominal: gènere i nombre
4. Flexió verbal (I): la conjugació i els paradigmes verbals
5. Flexió verbal (II): persona i nombre, temps, aspecte, veu i mode
6. La formació de mots (I): derivació i conversió
7. La formació de mots (II): composició, truncament i formació de sigles
8. La formació de mots (III): reduplicació i altres processos morfològics
9. Sintaxi: introducció, objecte d'estudi
10. Sintaxi teòrica, sintaxi normativa i sintaxi descriptiva
11. L'oració (I): definicions. Estructura categorial i estructura funcional.
12. L'oració (II): tipus d'oracions (coordinació, subordinació, interordinació)
13. L'oració (III): ordre canònic, estructura informativa i moviments de constituents (tematització i rematització).
14. Les categories sintàctiques
15. Les funcions sintàctiques bàsiques
16. El sintagma verbal: els arguments, els adjunts i els altres modificadors verbals
17. El sintagma nominal: determinants i complements
18. Les oracions passives, altres construccions impersonals
19. La concordança, casos de discordança entre el subjecte i el verb
20. La puntuació: ús de coma, guió
21. L'ús de les majúscules: funció demarcativa, distintiva

4.1.3 Normativa de la llengua catalana

1. La política i la planificació lingüística: concepte, similituds i diferències
2. La planificació del corpus i la planificació de l'estatus: objectius, àmbits i fases
3. La codificació lingüística, l'estàndard i la normativa
4. Models, principis i criteris de codificació lingüística
5. Pompeu Fabra i la codificació del català (I): situació de la llengua i procés d'implantació de la codificació de Pompeu Fabra

6. Pompeu Fabra i la codificació del català (I): teoria i criteris de Pompeu Fabra sobre la llengua estàndard
7. La normativa actual (I): la GIEC i l'*Ortografia catalana*
8. La normativa actual (II): la terminologia
9. La normativa actual (III): la toponímia

4.2 Bibliografia de suport

Bonet, Sebastià & Joan Solà (1986): *Sintaxi generativa catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Carrera-Sabaté, Josefina; Clàudia Pons & Joan Solà (2014): *Els sons del català* [recurs en línia]. Barcelona: Universitat de Barcelona. <<http://www.ub.edu/sonscatala/ca/presentacio>> (Consulta: 3-9-2015).

Castellanos, Carles (2001): *Llengua, dialectes i estandardització*. Barcelona: Octaedro

Cuenca, Maria Josep (2005): *Sintaxi catalana*. Barcelona: UOC.

Ginebra, Jordi & Anna Montserrat (1999): *Diccionari d'ús dels verbs catalans*, amb la col·laboració de Xavier Rull i Anna Saperas. Barcelona: Edicions 62. 2a edició: Barcelona, Educaula, 2009.

Ginebra, Jordi & Joan Solà (2007): *Pompeu Fabra: vida i obra*. Barcelona: Teide.

Institut d'Estudis Catalans (1990): *Proposta per a un estàndard oral per a la llengua catalana, I. Fonètica*. Barcelona: IEC.

<<http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000062/00000072.pdf>> (Consulta: 9-9-2015).

Institut d'Estudis Catalans (1992): *Proposta per a un estàndard oral per a la llengua catalana, II. Morfologia*. Barcelona: IEC.

<<http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000062/00000073.pdf>> (Consulta: 9-9-2015)

Institut d'Estudis Catalans (2016): *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: IEC.

Institut d'Estudis Catalans (2017): *Ortografia catalana*. Barcelona: IEC.

Prieto, Pilar (2004): *Fonètica i fonologia. Els sons del català*. Barcelona: UOC.

Solà, Joan; Maria Rosa Lloret; Joan Mascaró; Manuel Pérez Saldanya (directors) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries.

5 LITERATURA I CULTURA

5.1 Llista de preguntes

5.1.1 Literatura

1. La importància de Ramon Llull a la literatura catalana.
2. Ausiàs March, cicles poètics
3. Tirant lo Blanc i Curial e Güelfa – novel·la moderna
4. Període de “decadència” a la literatura catalana: orígens, causes, literatura conreada
5. El barroc català a la literatura
6. El romanticisme català
7. La Renaixença
8. Els Jocs Florals
9. Jacint Verdaguer: vida i obra
10. Àngel Guimerà: vida i obra
11. Naturalisme i Narcís Oller
12. El modernisme com a corrent literari
13. Santiago Rusiñol: vida i obra
14. Joan Maragall: vida i obra
15. La novel·la rural. Víctor Català i Raimon Casellas
16. El noucentisme: períodes, característiques
17. Eugeni d'Ors com a ideòleg del noucentisme
18. La poesia de Josep Carner
19. Poesia del segle XX
20. Autors de la generació dels 70: Riera, Cabré, Monzó

5.1.2 Cultura

1. Geografia física i política de Catalunya.
2. Els Països Catalans: geografia i comparació de la situació lingüística dels diferents territoris.
3. El sistema polític català (partits polític, símbols nacionals, principals reptes de la política actual).
4. Música catalana: música popular, música lírica, música tradicional.
5. L'art català (monuments de la UNESCO, museus, arquitectura, tradicions) i pintura catalana (Dalí, Miró, Rusiñol, Casas...).
6. L'art modernista a Catalunya i Gaudí com a màxim exponent.
7. Usos lingüístics del català i política lingüística.
8. Mitjans de comunicació a Catalunya i a la resta dels Països Catalans.

5.1.3 Història

1. Què va ser la romanització i com es va manifestar al territori català?
2. Els comtats catalans: quan es formen i quins esdeveniments importants van tenir lloc aleshores?
3. Quan i de quina manera es va produir el naixement de la corona aragonesa?
4. Descriviu el govern de Jaume I i les conseqüències per a Catalunya.
5. Descriviu la Catalunya del segle XIV (quins esdeveniments importants van tenir lloc aleshores)?
6. Fi de la dinastia de Barcelona, els Reis Catòlics i la decadència política catalana.
7. Què va significar per a Catalunya el Tractat dels Pirineus? En quin conflicte va tenir el seu origen?
8. 11 de setembre de 1714: quina és la seva importància per a la història de Catalunya?
9. Descriviu la Catalunya de la segona meitat del segle XIX (industrialització, urbanització de Barcelona, La Renaixença i el catalanisme polític).
10. Quan i com es va desenvolupar la Guerra Civil espanyola? Quin va ser el seu resultat i quines conseqüències va tenir per a Catalunya?
11. Descriviu Catalunya durant el període del franquisme (1939-1975).
12. Què va significar per a Catalunya l'organització dels Jocs Olímpics l'any 1992? Com podem caracteritzar Catalunya a cavall dels segles XX i XXI i la situació política actual?

5.2 Bibliografia de suport

Abadal, Ramon (2011). *Els primers comtes catalans*. 1a ed. Barcelona: Magrana.

Alemany, Rafael (1999). *Ausiàs March i el món cultural del segle XV*. Alacant: Universitat d'Alacant, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

Aulet, Jaume (1992): *Josep Carner i els orígens del noucentisme*. Barcelona: Curial.

Borja, Joan (2014). *Papers d'etnopoètica*. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

Broch, Àlex (2008). *Diccionari de la literatura catalana*. 1a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Castellanos, Jordi (1992). *Raimon Casellas i el modernisme*. 2a ed. Barcelona: Curial.

Clotet, Jaume & Quim Torra (2010): *Les millors obres de la literatura catalana: (comentades pel censor)*. 1a ed. Barcelona: Acontravent.

Fuster, Joan (1988). *Literatura catalana contemporània*. 8a ed. Barcelona: Curial, 1988.

Keown, Dominic (2011). *A companion to Catalan culture*. Woodbridge: Tamesis.

Malé, Jordi & Vicent Santamaria (2008). *Poètiques catalanes del segle XX*. 1a ed. Barcelona: UOC.

Manent, Albert (1989): *La literatura catalana a l'exili*. 2a ed., rev. i augm. Barcelona: Curial, 1989.

Molas, Joaquim (2010). *Aproximació a la literatura catalana del segle XX*. 1a ed. Barcelona: Base.

Sobrequés, Jaume; Ferran Aisa-Pàmpols & Maria-Lluïsa Pazos (2012). *La cultura catalana*. 1a ed. Barcelona: Base.

Utrera, David (2013). *Katalánská literatura*. Brno: Masarykova univerzita.

Utrera, David (2014). *Cultura y civilización catalanas*. Brno: Masarykova univerzita.